

ingen ønsker om at beherske eller inkorporere de tre områder.

Liberias repræsentant rettede en række spørgsmål til sin sydafrikanske kollega. På spørgsmålet om, hvorfor Sydafrikas myndigheder havde forhindret 11 studenter i at vende tilbage til Basutoland, svarede Sydafrikas repræsentant, at der bestod tvivl om, hvorvidt de var *bona fide* studenter. På spørgsmålet om, med hvilken ret Sydafrika krævede, at luftfartøjer skulle lande og undersøges, inden de fløj videre til et af de tre territorier, blev svaret, at der ikke var nogen bestemmelse i ICAO-overenskomsten, der forbød Sydafrika at gøre det.

Resolutionsforslaget blev i 4. udvalg vedtaget med stemmetallene 82—2 (Portugal, Sydafrika) — 15 (Australien, Belgien, Canada, Danmark, Finland, Frankrig, Nederlandene, Island, Malawi, New Zealand, Norge, Sverige, Storbritannien, USA og Østrig). Forinden havde på irsk foranledning været afholdt delafstemning om operative paragraf 2, der vedtoges med stemmetallene 77 — 1 (Sydafrika) — 22 (de vestlige lande, herunder alle de nordiske, samt Argentina, Brasilien, Kina og Malawi).

Malawis repræsentant udtalte i en kort stemmeforklaring, at man så sig nødsaget til at afstå på resolutionen, idet man ikke var i stand til at efterkomme opfordringer til at yde bidrag til fonden.

Danmark udtalte i en stemmeforklaring afgivet på alle de fem nordiske landes vegne, at man fandt, at de to nye stater burde tage deres plads i FN uden en følelse af, at FN havde forsøgt at begrænse deres suveræne rettigheder; man fandt ikke fra nordisk side, at resolutionsforslaget tog tilstrækkeligt hensyn til det faktum, at to af områderne ville opnå selvstændighed inden for et kort tidsrum, og at de spørgsmål, som resolutionen refererede til, derefter ville falde inden for de nye staters udelukkende suverænitet. De nordiske lande måtte derfor afstå på resolutionen som helhed og på dens operative paragraf 2.

Resolutionen (res. 2134) vedtoges af plenarforsamlingen den 29. september med stemmetallene 84 — 2 — 19 (samme stemmemønster som i 4. udvalg).

4. udvalgs beretning til plenarforsamlingen: A/6448.

Sydrhodesia.

(Dagsordenens punkt 23).

4. udvalg behandlede Sydrhodesia i tidsrummet 11. oktober til 9. november 1966. Ved debattens begyndelse forelå anmodning fra en Dr. Robert John, formand for Friends of Rhodesia-komiteén i New York, om høring som petitionær. „Rhodesias Venner“ er en støtteorganisation for det ulovlige regime i Salisbury. Da der inden for den afrikanske gruppe var uenighed om, hvorvidt dr. John skulle høres eller ej, blev det besluttet at udskyde afgørelsen til et senere møde; men spørgsmålet blev ikke genoptaget i samlings løb.

Debatten indledtes med et indlæg af Storbritanniens faste repræsentant, *Lord Caradon*, der henledte opmærksomheden på det ved slutningen af Commonwealth-mødet i september 1966 udsendte *communiqué*, som han karakteriserede som et overordentligt vigtigt dokument. Han refererede til de fem afgørelser, der var truffet af Storbritanniens regering: 1) efter at det ulovlige regime var blevet styrtet, skulle guvernøren udnævne en lovlig regering samt på bred basis skabe en repræsentativ administration, 2) Storbritannien ville forhandle med interimregeringen om en forfatningsmæssig løsning, der skulle tage sigte på at føre frem til flertalsstyre, 3) denne løsning skulle forelægges til hele befolkningens godkendelse på demokratisk vis, 4) det britiske parlament og den britiske regering måtte være overbevist om, at denne opinionsundersøgelse var korrekt og frit foretaget og ville være acceptabel for verdensoffentligheden i almindelighed, og 5) Storbritannien ville ikke give sin tilslutning til uafhængighed, før flertalsstyre var indført, medmindre Sydrhodesias befolkning som helhed gik ind for dette. Lord Caradon udtalte videre, at London-konferencen i september havde bestyrket alle tilstedeværendes vilje og hensigt til at bringe oprøret til ophør.

Det britiske indlæg affødte en lang række skarpe kommentarer fra fortrinsvis afrikanske Commonwealth-lande, der betegnede indlægget som et forsøg på at vildlede udvalget med hensyn til beslutningerne på konferencen og de enkelte landes stilling til disse; Storbritannien blev endvidere beskyldt for at ville binde Commonwealth-landene til de